

3

Varhaiskasvatusviraston talousarvion toteutumisennuste 1/2017

HEL 2017-004410 T 02 02 01

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättää merkitä tiedoksi vuoden 2017 talousarvion toteutumisennusteen 1/2017 tilanteesta 31.5.2017.

Esittelijän perustelut

Talouden seuranta varhaiskasvatusvirastossa

Talousarvion 2017 noudattamisohjeiden (s.6) mukaan bruttobudjetoidut yksiköt eivät voi ylittää sitovaa menomäärärahaa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

Vuoden 2017 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan virastoilla on käytössään talousarvion mukaiset määrärahat, joiden puitteissa on toteutettava työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset. Toimialamalliin siirtyminen vaikuttaa vuonna 2017 toteutettavaan talouden seurantaan ja ennustamiseen sekä tilinpäätöksen esitystapaan. Lähtökohtana talouden ohjauksen näkökulmasta on, että kaupungin talousarviossa vuodelle 2017 varatut määrärahat ulkoisiin menoihin eivät muutu toimialamalliin siirryttäessä.

Organisaatiomuutosten myötä vuonna 2017 seurataan tiivistetysti talousarvion mukaisissa määrärahoissa pysymistä. Virastojen ja 1.6.2017 jälkeen toimialojen tulee raportoida merkittävistä kaupungin rahankäyttöön vaikuttavista muutoksista kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle. Ensisijaisena tavoitteena on aina muutosten sopeuttaminen talousarvioon.

Varhaiskasvatuslautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 17.1.2017 § 3 varhaiskasvatusviraston vuoden 2017 käyttösuunnitelman varhaiskasvatustoimen vuoden 2017 talouden seurannan pohjaksi. Varhaiskasvatusviraston talousarvion 2017 tulot ovat 40,7 milj. euroa ja menot 384,2 milj. euroa.

Varhaiskasvatusviraston talouden seurannan keskeiset tiedot ovat talousarviovuonna kuukausittain tuotettavat toteutumatiedot sekä niiden ja muiden asiaan vaikuttavien tietojen pohjalta laadittavat toteutumisennusteet. Ennusteet laaditaan talousarviokohdittain määrärahoista, sitovista ja muista toiminnallisista tavoitteista.

Ensimmäinen virallinen ennuste on toimitettava kaupunginkansliaan 28.4.2017 mennessä. Organisaatiomuutosten johdosta lakkautettavien virastojen ja talousarviokohtien osalta vuoden 2017 ensimmäisessä ennusteessa on ennustettava arvioidun koko vuoden toteuman lisäksi myös ensimmäisen viiden kuukauden ennuste (31.5.2017 asti). Vuoden 2017 toinen virallinen ennuste pitää olla kaupunginkansliassa viimeistään 24.8.2017 ja kolmas 9.11.2017.

Varhaiskasvatusviraston taloustilanne

Varhaiskasvatusviraston talousarviokohdan 3 20 menojen loppusumma on vuoden 2017 ensimmäisen virallisen ennusteen mukaan 387,6 milj. euroa ja tulojen 41,5 milj. euroa. Menot ylittyvät 3,49 milj. euroa ja tulot ylittyvät 0,7 milj. euroa talousarviosta ja tulosbudjetista. Menojen ennustetaan ylittävän tulosbudjetin tiliryhmittäin henkilöstömenoista ja palvelujen ostoista. Viiden kuukauden ennusteen (31.5.2017 asti) mukaan viraston menojen ennustettu summa on 161,1 milj. euroa ja tulojen 19,3 milj. euroa.

Päivähoidon palveluiden suoritteiden kokonaismäärätavoitteet ennustetaan laskevan talousarviosta 145 suoritteella ja toisaalta nousevan tulosbudjetista 44 suoritteella. Ennusteen mukaan kalleimman palvelun eli päivähoidon suoritteiden nousevat 569 suoritteella tulosbudjetista ja 470 suoritteella talousarviosta. Sen sijaan kotihoidontuen tuen suoritteiden ennustetaan laskevan 283 suoritteella talousarviosta ja tulosbudjetista. Myös kerhopaikkasuoritteiden ennustetaan laskevan 200 suoritteella talousarviosta ja tulosbudjetista samoin kuin perhepäivähoidon 46 suoritteella. Näiden palvelumuotojen väliset suoritemuutokset ennustetaan vaikuttavan taloustavoitteisiin siten, että kustannukset nousevat noin 3,49 milj. euroa.

Painetta päivähoitopalvelujen tarpeelle luo päivähoitoikäisen eli 1-6-vuotiaiden lasten määrä. Ko. lasten määrän ennustetaan edelleen kasvavan vuoden 2017 aikana 420 lapsella (ennuste ko. lasten määrästä 1.1.2018 on 39482).

Myös hyvä työllisyystilanne saattaa lisätä päivähoidon tarvetta. Tietokeskuksen Työttömyys ja työllisyys Helsingissä 4. vuosineljänneksellä 2016 -julkaisun mukaan työllisten määrä kasvoi Helsingissä vuoden takaisesta neljällä prosentilla. Työpaikkoja Helsingissä oli 421 500, mikä oli 2,5 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Myös työttömien työnhakijoiden määrä kääntyi prosentin laskuun lähes viisi vuotta jatkuneen nousun jälkeen.

Varhaiskasvatusvirastossa kilpailukykysovimuksen edellyttämä, keskimäärin 24 tunnin, työajan pidentäminen vuodessa käytetään varhaiskasvatuksen suunnitteluun siten, että henkilöstöresurssien kohdennus vastaa

mahdollisimman hyvin lasten tarpeita. Vaikutus budjettiin on 1,4 milj. euron säästö.

Helsingin kaupunki ei ole ottanut käyttöön henkilöstömitoituksen muutosta, vaan kasvattajia on edelleen yksi seitsemää lasta kohden yli 3-vuotiaiden lasten ryhmissä. Toiminnan tunnuslukuna käytetty hoito- ja kasvatushenkilöstön ja lasten välinen suhdeluku on ollut tammikuussa 2017 6,45 (käyttöaste 92,1) ja helmikuussa 6,40 (käyttöaste 91,4). Sijaisten käyttö on jatkunut edelleen lähes viime vuoden tasolla.

Varhaiskasvatusviraston talousarvion 2017 kummankin sitovan toiminnallisen tavoitteen ennustetaan toteutuvan. Kahdesta muusta toiminnallisesta tavoitteesta molempien ennustetaan toteutuvan.

Virastolla on kaksi strategista kärkihanketta, jotka kuuluvat Vireät ja vastuulliset varhaiskasvatuspalvelut painopisteeseen. Ensimmäisen kärkihanke liittyy teemaan varhaiskasvatus uudistuu ja sen sisältönä Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman uudistaminen. Tavoitteena on, että uusi varhaiskasvatussuunnitelma on valmis kevään aikana 2017 aikana ja se on hyväksytty ja otettu käyttöön 1.8.2017 mennessä. Helsingin uusi varhaiskasvatussuunnitelmaluonnos on nyt julkisesti kommentoitavana. Se tuodaan toukokuussa varhaiskasvatuslautakuntaan hyväksyttäväksi.

Toinen strateginen kärkihanke liittyy teemaan Varhaiskasvatuksen digiohjelma. Varhaiskasvatusviraston digiohjelman sisällön muodostaa keväällä 2016 valmistuneen digisuunnitelman mukaiset hankkeet. Hankkeiden tavoitteena on digitalisoida varhaiskasvatuksen oppimisympäristöä pedagogisesti perustellussa laajuudessa, digitalisoida kodin ja ammattilaisten välistä vuorovaikutusta sekä varhaiskasvatuksen toiminnanohjausta.

Tällä hetkellä varhaiskasvatusviraston omana tuotantona tuotetut puhtauspalvelut siirtyvät 1.6.2017 Palvelukeskus Helsingille toimialamuutoksen yhteydessä. Tästä seuraa tiliryhmittäinen muutos palkoista palveluiden ostoihin. Asia on vielä tällä hetkellä valmistelussa.

Varhaiskasvatusviraston talousarvion toteutumisenennusteen taloudellisenä riskinä nähdään suoritemäärien kasvu päivähoitopalveluissa. Painetta suoritemäärien kasvulle luovat väestöennusteen mukainen päivähoitoikäisten lasten määrän lisääntyminen sekä parantunut työllisyystilanne.

Riskit talousarvion ylittämiseen tulee lasten määrien lisääntymisestä ja sijoittumisista kalliimpiin suoritteisiin. Ylitys johtuu siitä että kokopäivähoitoa on tarvittu enemmän kuin talousarvioon on kirjattu.

Varhaiskasvatusviraston euroennuste tilanteesta 31.5.2017 ja sitovien ja muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste on esitetty tämän asian liitteissä 1.

Virastossa seurataan sijaisten käyttöä (Seure/omat sijaiset). Toteumatiedot sijaisten käytöstä ajalta 1.1.–31.3.2017 ovat tämän asian liitteenä 2.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 29379
juha.kesanen(a)hel.fi
Armi Vadén, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Liitteet

1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste ja euroennuste
2	Toteumatiedot sijaisten käytöstä tammi-maaliskuu 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano